

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Qasigiannugit Aasiaallu akornanni erngup nukiganik nukissiorfiliorsinnaanissaq anguniarlugu aalajangiinissamut tunngavigisassamik Naalakkersuisut UKA19 nallertinnagu saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Aalajangiinissamut tunngavissaliornermi ilanngullugu erngup nukiganik nukissiorfiliassap qanittuaniittut illoqarfiit nunaqarfiillu sorliit ilanngunneqarsinnaanissaat naliliiffigineqarsimassaaq taavalu nukissiutinut ataavartunut assigiinngitsunut Igaliko-mi misilittanermi paasisat atorneqarsinnaanersut ilanngullugit nassiuuasiunneqassallutik. (Inatsisartunut ilaasortaq Aqqa Samuelson, Inuit Ataqatigiit).

Tungavilersuut:

Nunatsinni mingutsitsinngitsumik nukissiuteqarnerup suli ineriartortinneqarnissaa Inuit Ataqatigiit pingaartippaat. Avatangiisinut mingutsitsinngitsunik nukissiutinik pilersugaanissaq kiisalu uuliamik isumalluuteqarnerup annikillisarinnisaanut suliniuteqartoqarnissaanut Inuit Ataqatigiit timitaleeqataarusupput. Erngup nukissiuteqarnerup ineriartortinneqarnerata ataavartumik 1990-ikkunnilu suliniuteqarfigineqarnerata massakut kingunerivaa nunatsinni sarfamik 67 %-imik¹ pilersorneqalersimanitsinnik.

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit nalunaarusiamini kingullermi “Nunatta aningaasaqarnera 2018”² allaaserisaqarpoq:

“Nunap ilaani ataasiakkaani ineriartortitsinissamut periarfissat kiisalu ilippanaatit, taamaasillutillu immikkoortunut ataasiakkaanut sakkussat tulluarnerpaat erseqqissassallugit pisariaqartinneqarpoq. Politikkikkut isummernissaq taama ittoq pinngippat aarlerinartoqarpoq, nunap ilaani politikkikkut apeqqutit inuussutissarsiorfimmi inerisaanissamut nukittorsaanissamut suliniutit pisariaqartut akornusersuissasut, tamannalu aningaasaqarnermut imminut napatittumik ineriartortitsinissamut kinguartitsisinnaavoq imaluunniit akornusersuisinnaalluni.”

¹ Takuuk qupp. 36,

<https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Hearings/2017/Hoering%20af%20udkast%20til%20sektorplan%20for%20energi%20og%20vandforsyning/Documents/Sektorplan%20version%2027102017.pdf>

² Qupp.6 takuuk

https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Attached%20Files/Finans/GL/Oekonomisk_raad/2018%20-%20økonomisk%20råds%20rapport%20kal.pdf

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

2019-imut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut 23.november 2018 Siumut, Atassut, Nunatta Qitornai, Inuit Ataqatigiit Demokraatillu atsioqatigiissutaaffigisaaanni NP (Naalagaaffiit Peqatigiit) piujuartitsinissamut anguniagaannut (SDG) aallaavigalugu ilaatigut nukimmik ataavartumik piujuartitsinermillu tunngasunik isumalluutunik annertunerusumik atuinissamut sulissuteqarnissat ilaatinneqarluni.³

Kisiannili tamanna Aningaasanut Inatsit 2019-imi atsioqatigiissutigineqartumi konto pingaarneq 64-12-08⁴ aningaasatigut atuuttussannortitsisoqarsimaneranik ersittoqqanngitsoq takuneqarsinnaavoq.

Qulaani Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit 2018-imut nalunaarusiaannut innersuussillunga nunap immikkoortuini, uanilu immikkut Qeqertarsuup Tunuani nunap atortulersugaaneratigut noqangasumik inerisaavigineqarnissaa pisariaqartinneqarpoq pingaartumik aalisarnerinnarmik inuussutissarsiuteqarfiunerata inuussutissarsiutit allat ataavartut pilersinneqarsinnaangornerisigut unitsinneqarsinnaalissagaluarat.

Soorlu “Nukissiteqarnermut imermillu pilersuinermit immikkortumut Pilersaarut”⁵ naapertorlugu massakut Qasigiannugit eqqaani erngup nukinga atorlugu aalajangiinissamut tunngavigissaliorqariaannangoreerpoq, ilaatigut takuneqarsinnaavoq sullorsualiorfiusinnaasut arfineq pingasut sanaqarsinnaanngornissaannut periarfissaqartoq nalunaarsorneqareersimasut periarfissallu atorluarneratigut aamma tunngavissaqalersinnaassaaq suliffissuaqarfiit sarfamik inissamilu annertuumik pisariaqartitsisut pilersitsisinnaanissaminnut periarfissaqarlualernissaat taamaalinnikkullu Qeqertarsuup Tunuani inuussutissarsiutitigut inerisaaneq pitsangoriaateqangaatsiartissinnaassallugu.

Nukissiutit avatangiisinut mingutsitsinngitsut atorlugit suli pilersitsiortortoqarnissaa Inuit Ataqatigiit pingaartippaat. Taamaattumik siunnersuutigaarput Qasigiannugit Aasiaallu akornanni erngup nukinganik nukissiorfiliornissamut aalajangiinissamut tunngavigisassamik Naalakkersuisut UKA19 nallertinnagu saqqummiussissasut.

Ilanngulluguttaaq kissaatigaarput nukissiutinut ataavartunut assigiinngitsunut Igaliko-mi misilitanermi paasisat atorneqarsinnaanersut ilanngullugit aalajangiinissamut tunngavigisassami saqqummiunneqassasut.

³ Qupp. 5 takuuk:

https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Attached%20Files/Finans/GL/Aftaler/AN%20Finanslovsaftale_for_2019%20KAL.pdf

⁴ Qupp.165 takuuk:

<https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Attached%20Files/Finans/GL/Finanslov/2019/AI2019%20%20med%20Osidetal%20linket%20indholdsfortegnelse%20og%20underskrift%20%20KAL.pdf>

⁵

<https://www.businessingreenland.gl/~media/Groenlands%20Erhvervsportal/Files/Sektorplan/NUKISSIUUTEQARNERMUT%20IMERMILLU%20PILERSUINERMIK%20IMMIKKOORTUMUT%20PILERSAARUT.pdf?la=kl-GL>

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siunnersuut annertuumik Namminersorlutik Oqartussanut aningaasartuutaanaviangilaq. Naatsorsuutigineqarsinnaavorli pilersaarusiornikkut kiisalu Inatsisartuni oqallisigineqarnissaanut suliaasangortinnerani piffissamik atuiffiussasoq. Taamsaammatt naatsorsuutigineqassaaq AC Fuldmægtigep ukiup affaanik annertutigisumik tassa 250.000 kruuninik nalilimmik suliaqartoqarnissaa.

Namminersorlutik inuutissarsiortunut allaffisornikkut kingunissai:

Neriuutigineqarsinnaavoq kommunimi nunap atortulersugaaneratigut inerisaanermi mingutsitsiviunngitsumik nukissiuteqalerneratigut inuussutissarsiuteqartut inerisaanissamut periarfissaqarlualernissaasa tunngavissaqalersinnaanissaat, nunallu immikkoortortap aamma pitsaasumik sunniuteqaateqarfigisinnaasaanik. Immikkut maluginiarneqartariaqartoq tassaavoq nunat tunitsigisartakkagut avatangiisitsinnut mingutsitsinngitsumik tunisassiat sanaajusimanersut eqqumaariffigineriartuinnarmassuk. Naatsorsuutigineqartariaqarportaaq siunissamik avatangiisinut mingutsitsinngitsumik nukissiuteqarluni tunisassiat sanaajunersut pingaarnertut uuttuutaasalernissaat.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Erngup nukigata pilersinneqarneratigut nukissiuteqarnikkut aalaakkaanusumik pilersorneqarsinnaanissap pitsanngoriaateqartoqassasoq nunap immikkoortortaani innuttaasunut iluaqutaasumik inerititsiviussasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Nukissiorfiit uuliatortut atorlugit sarfalersuinerup – nunarsuarmi akinik sunnerneqariaannaasuniit - erngup nukiganut nuunnikkut siunissamilu akikinnerusumik sarfalersorneqalersinnaaneq neriulluarfigineqarsinnaavoq.